

Lampang Inter - Tech College
วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปาง

การทวนสอบ
ผลสัมฤทธิ์ผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

สำนักวิชาการและประกันคุณภาพการศึกษา
วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปาง
ปีการศึกษา 2559

คำนำ

การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ผลการเรียนรู้ของนักศึกษา เป็นส่วนหนึ่งในระบบประกันคุณภาพการศึกษา ภายในของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง ซึ่งต้องดำเนินการเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่ามาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเป็นที่เข้าใจตรงกันทั้งสถาบันและมีการดำเนินการจัดการเรียนการสอน การวัดและ ประเมินผล จนบรรลุตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร ตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 สถาบันอุดมศึกษาต้องกำหนดให้มีระบบและกลไกของการจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร โดยต้องกำหนดให้มีระบบและกลไกการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ผลของการเรียนรู้ของนิสิต เพื่อยืนยันว่านิสิตและผู้สำเร็จการศึกษาทุกคนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิเป็นอย่างน้อย

สำนักวิชาการและประกันคุณภาพการศึกษา จึงได้จัดทำแนวทางการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ผลการเรียนรู้ของนักศึกษา เพื่อใช้สำหรับเป็นแนวปฏิบัติให้กับคณะ/วิทยาลัยในการดำเนินการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ผล การเรียนรู้ของนักศึกษาต่อไป

สำนักวิชาการและประกันคุณภาพการศึกษา

สารบัญ

	หน้า
สาระสำคัญของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	4
การทวนสอบและกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	6
ระดับของการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ผลการเรียนรู้	8
ระบบและกลไกการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ผลการเรียนรู้ของนักศึกษา	10

สาระสำคัญของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education: TQF: HEd) หมายถึง กรอบที่แสดงระบบคุณวุฒิการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศ ซึ่งประกอบด้วย ระดับคุณวุฒิการแบ่งสายวิชา ความเชื่อมโยงจากคุณวุฒิระดับหนึ่งไปสู่ระดับที่สูงขึ้น มาตรฐานผลการเรียนรู้ของแต่ละระดับคุณวุฒิซึ่งเพิ่มสูงขึ้นตามระดับของคุณวุฒิ ลักษณะของหลักสูตรในแต่ละระดับคุณวุฒิ ปริมาณการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเวลาที่ต้องการเปิดโอกาส ให้เทียบโอนผลการเรียนรู้จากประสบการณ์ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งระบบและกลไกที่ให้ความมั่นใจในประสิทธิภาพการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสถาบันอุดมศึกษาว่าสามารถผลิตบัณฑิตให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานผลการเรียนรู้

หลักการสำคัญของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

1. ยึดหลักความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ตลอดจนมาตรฐานการศึกษาของชาติและมาตรฐานการอุดมศึกษา โดยมุ่งให้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิเป็นเครื่องมือในการนำแนวนโยบายในการพัฒนา คุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาของชาติและมาตรฐานการอุดมศึกษาไปสู่การปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษา ได้อย่างเป็นรูปธรรม เพราะกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษามีแนวทางที่ชัดเจนในการพัฒนาหลักสูตร การปรับเปลี่ยนกลวิธีการสอนของอาจารย์ การเรียนรู้ของนักศึกษา ตลอดจนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อให้มั่นใจว่าบัณฑิตจะบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรูตามที่มุ่งหวังได้จริง
2. มุ่งเน้นที่มาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต (Learning Outcomes) ซึ่งเป็นมาตรฐาน ขั้นต่ำเชิงคุณภาพ เพื่อประกันคุณภาพบัณฑิตและสื่อสารให้หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจและมั่นใจถึงกระบวนการผลิตบัณฑิต โดยเริ่มที่ผลผลิตและผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา คือ กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตที่คาดหวังไว้ก่อน หลังจากนั้นจึงพิจารณาถึงองค์ประกอบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่จะส่งเสริมให้บัณฑิตบรรลุถึงมาตรฐานผลการเรียนรู้นั้นอย่างสอดคล้องและส่งเสริมกันอย่างเป็นระบบ
3. มุ่งที่จะประมวลกฎเกณฑ์และประกาศต่างๆ ที่ได้ดำเนินการไว้แล้วเข้าด้วยกันและเชื่อมโยงเป็นเรื่องเดียวกัน ซึ่งจะสามารถอธิบายให้ผู้เกี่ยวข้องได้เข้าใจอย่างชัดเจนเกี่ยวกับความหมายและความมีมาตรฐานในการจัดการศึกษาของคุณวุฒิหรือปริญญาในระดับต่างๆ
4. มุ่งให้คุณวุฒิหรือปริญญาของสถาบันอุดมศึกษาใดๆ ของประเทศไทยเป็นที่ยอมรับและเทียบเคียงกันได้กับสถาบันอุดมศึกษาที่ดีทั้งในและต่างประเทศ เนื่องจากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาจะช่วยกำหนดความมีมาตรฐานในการจัดการศึกษาในทุกขั้นตอนอย่างเป็นระบบ โดยเปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดหลักสูตร ตลอดจนกระบวนการเรียนการสอนได้อย่าง

หลากหลาย โดยมั่นใจถึงผลผลิตสุดท้ายของการจัดการศึกษา คือ คุณภาพของบัณฑิตซึ่งจะมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวัง สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุขและภาคภูมิใจ เป็นที่พึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตและเป็นคนดีของสังคม ช่วยเพิ่มความเข้มแข็งและขีดความสามารถในการพัฒนาประเทศไทย

วัตถุประสงค์ของการจัดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

1. เพื่อเป็นกลไกหรือเครื่องมือในการนำแนวนโยบายการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของชาติและมาตรฐานการอุดมศึกษาไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมด้วยการนำไปเป็นหลักในการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา
2. เพื่อกำหนดเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตให้ชัดเจนโดยกำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตที่คาดหวังในแต่ละคุณวุฒิ/ปริญญาของสาขา/สาขาวิชาต่างๆ และเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญในสาขา/สาขาวิชาได้ใช้เป็นหลักและเป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการจัดการศึกษา เช่น การพัฒนาหลักสูตร การปรับเปลี่ยนกลวิธีการสอน วิธีการเรียนรู้ ตลอดจนกระบวนการวัดและการประเมินผลนักศึกษา
3. เพื่อเชื่อมโยงระดับต่างๆ ของคุณวุฒิในระดับอุดมศึกษาให้เป็นระบบ เพื่อบุคคลจะได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ได้อย่างต่อเนื่องและหลากหลายตามหลักการศึกษาดำเนินชีวิตที่มีความชัดเจนและโปร่งใสสามารถเทียบเคียงกับมาตรฐานคุณวุฒิในระดับต่างๆ กับนานาชาติได้
4. เพื่อช่วยให้เกิดวัฒนธรรมคุณภาพในสถาบันอุดมศึกษาและเป็นกลไกในการประกันคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง และให้ใช้เป็นกรอบอ้างอิงสำหรับผู้ประเมินของการประกันคุณภาพภายนอกเกี่ยวกับคุณภาพบัณฑิตและการจัดการเรียนการสอน
5. เพื่อเป็นกรอบของการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในการสร้างความเข้าใจและความมั่นใจในกลุ่ม ผู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิ นักศึกษา ผู้ปกครอง ผู้ประกอบการ ชุมชน สังคมและสถาบันอื่นๆ ทั้งในและต่างประเทศเกี่ยวกับความหมายของคุณวุฒิ คุณธรรม จริยธรรม ความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะในการทำงาน รวมทั้งคุณลักษณะอื่นๆ ที่คาดว่าบัณฑิตพึงจะมี
6. เพื่อประโยชน์ในการเทียบเคียงมาตรฐานคุณวุฒิระหว่างสถาบันอุดมศึกษา ทั้งในและต่างประเทศในการย้ายโอนนิสิตระหว่างสถาบันอุดมศึกษา การลงทะเบียนข้ามสถาบัน และการรับรองคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ
7. เพื่อให้มีการกำกับดูแลคุณภาพการผลิตบัณฑิตกันเองของแต่ละสาขา/สาขาวิชา
8. เพื่อนำไปสู่การลดขั้นตอน/ระเบียบ (Deregulation) การดำเนินการให้กับสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเข้มแข็ง

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติกำหนด ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้บัณฑิต มีอย่างน้อย 5 ด้าน ดังนี้

1. **ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Moral)** หมายถึง การพัฒนานิสัยในการประพฤติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรมและด้วยความรับผิดชอบทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม ความสามารถในการปรับตัวให้ชีวิตในความขัดแย้งทางข้อนิยม การพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตามศีลธรรม ทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม
2. **ด้านความรู้ (Knowledge)** หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ การนึกคิดและการนำเสนอข้อมูล การวิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริงในหลักการทฤษฎี ตลอดจนกระบวนการต่างๆ และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้
3. **ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills)** หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์และใช้ความรู้ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎีและกระบวนการต่างๆ ในการคิดวิเคราะห์เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ๆ ที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน
4. **ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility)** หมายถึง ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม การแสดงถึงภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ความสามารถในการวางแผนและรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง
5. **ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills)** หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ความสามารถในการใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติ ความสามารถในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

นอกจากผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้านนี้บางสาขาวิชาต้องการทักษะทางกายภาพสูง เช่น การเดินร่ำ ดนตรี การวาดภาพ การแกะสลัก พลศึกษา การแพทย์และวิทยาศาสตร์การแพทย์ จึงต้องเพิ่มการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย (Domain of Psychomotor Skill)

การทวนสอบและกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

การทวนสอบ (Verification) เป็นกระบวนการในการตรวจสอบ ที่ควรเกิดขึ้นควบคู่กับการดำเนินกิจกรรมใดๆ ตลอดเวลา เพื่อยืนยันความถูกต้องและเหมาะสมของการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยการทวนสอบต้องมีระบบในการดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน

การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ผลการเรียนรู้ คือ การดำเนินการตรวจสอบด้วยวิธีการใดๆ ที่เหมาะสมกับลักษณะการเรียนรู้ที่คาดหวังและวิธีการประเมินผลที่ใช้ เพื่อยืนยันว่านิสิตมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ตรงตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่กำหนดไว้ในรายวิชาและหลักสูตร

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ กำหนดให้การทวนสอบเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบต่อระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง ซึ่งจะต้องดำเนินการที่

ให้เกิดความมั่นใจได้ว่า มาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเป็นที่เข้าใจตรงกันทั้งสถาบัน และมีการดำเนินการจัดการเรียนการสอนจนบรรลุผลสำเร็จ นั่นคือ ต้องมีการทวนสอบ ซึ่งผู้ประเมินภายนอกอาจต้องการตรวจสอบด้วยว่าได้มีการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้อย่างเพียงพอและเชื่อถือได้

ในกระบวนการของการดำเนินการหลักสูตรตาม มคอ.1 - มคอ.7 ได้ให้ความสำคัญกับการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ผลการเรียนรู้ในทุกขั้นตอน ดังนี้

มาตรฐานคุณวุฒิระดับสาขา/สาขาวิชา (มคอ.1) ข้อ 10 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ ระบุว่า สถาบันอุดมศึกษาต้องกำหนดให้มีระบบและกลไกการทวนสอบเพื่อยืนยันว่านิสิตและผู้สำเร็จการศึกษาทุกคนมีผลการเรียนรู้ทุกด้านตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับ...สาขา/สาขาวิชา.....เป็นอย่างน้อย โดยอาจจัดทำการทวนสอบในระดับรายวิชาทั้งภาคทฤษฎีและระดับหลักสูตร เมื่อได้ดำเนินการทวนสอบแล้ว ให้จัดทำรายงานผลการทวนสอบเพื่อเป็นหลักฐานการบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้

ข้อ 16 การนำมาตรฐานคุณวุฒิระดับ...สาขา/สาขาวิชาสู่การปฏิบัติ ระบุว่า เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน การประเมินผลและการทวนสอบผลการเรียนรู้ของแต่ละรายวิชาและประสบการณ์ภาคสนามในแต่ละภาคการศึกษาแล้ว ให้อาจารย์ผู้สอนจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา ซึ่งรวมถึงการประเมินผลและการทวนสอบผลการเรียนรู้ในรายวิชาที่ตนรับผิดชอบ พร้อมปัญหา/อุปสรรคและข้อเสนอแนะ โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.5 (รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา) และแบบ มคอ.6 (รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม) ให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรประมวล/วิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินการจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในภาพรวมประจำปีการศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษา โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.7 (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เพื่อใช้ในการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากลยุทธ์การสอน กลยุทธ์การประเมินผลและการแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น และหากจำเป็นต้องปรับปรุงหลักสูตรหรือการจัดการเรียนการสอนก็สามารถทำได้ เมื่อครบรอบหลักสูตร ให้จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร โดยให้มีหัวข้อและรายละเอียดอย่างน้อยตามแบบ มคอ.7 (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เช่นเดียวกับรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในภาพรวม ว่าบัณฑิตบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ รวมทั้งให้นำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรและ/หรือการดำเนินการของหลักสูตรต่อไป

รายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2) หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนิสิต ให้ระบุการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ขณะนิสิตยังไม่สำเร็จการศึกษา และหลังจากนิสิตสำเร็จการศึกษา และในหมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร กำหนดให้การทวนสอบเป็นดัชนีตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key performance indicator) ข้อที่ 6 จากทั้งหมด 12 ข้อ โดยระบุว่า ต้องมีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนิสิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดใน มคอ.3 และ มคอ.4 (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา

รายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) และรายละเอียดประสบการณ์ภาคสนาม (มคอ.4) หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา ให้ระบุ การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชาและการดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา ซึ่งวิธีการทวนสอบฯ ที่

ระบุนี้จะถูกนำไปประเมินหลังจากจัดการเรียนการสอนเสร็จสิ้นและรายงานผลการทวนสอบไว้ใน รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา (มคอ.5)

รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา (มคอ.5) เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน การประเมินผลของแต่ละรายวิชาในแต่ละภาคการศึกษาแล้ว มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของรายวิชา โดยให้รายงานสรุปผลการทวนสอบที่ได้ดำเนินการตามที่ระบุใน มคอ.3 ไว้ใน มคอ.5 หมวดที่ 3 ข้อ 7 การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนิสิต

รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร (มคอ. 7) หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร กำหนดให้มีการรายงานผลดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงานในข้อที่ 6 คือ มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนิสิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดใน มคอ.3 และ มคอ.4 (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา

ระดับของการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ผลการเรียนรู้

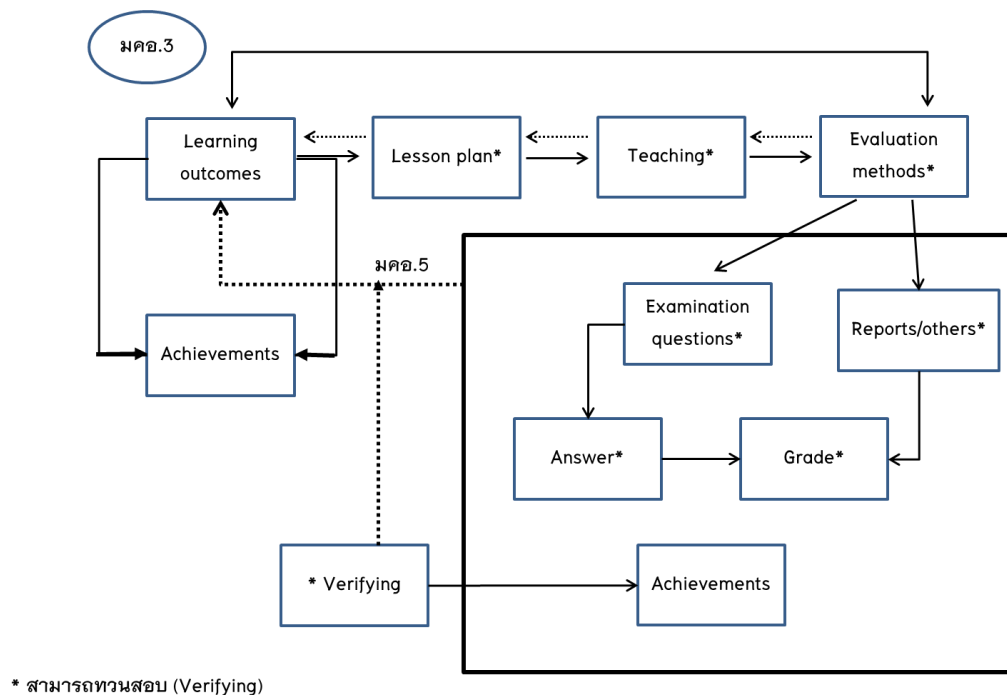
มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ได้กำหนดให้มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนิสิต 2 ระดับ ได้แก่ การทวนสอบระดับรายวิชาและการทวนสอบระดับหลักสูตร

1. การทวนสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา

เป็นการทวนสอบกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลของรายวิชา เมื่อสิ้นภาคการศึกษา โดยควรทวนสอบจาก 2 กระบวนการหลัก ดังนี้

1.1 การทวนสอบการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การทวนสอบความถูกต้องเหมาะสมของแผนการสอน (มคอ.3) การทวนสอบความเหมาะสมของสาระวิชาที่บรรจุไว้ในแผนการสอน ว่าหากสอนตามที่ระบุใน มคอ.3 จะทำให้บรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้จริง ควรมีหลักฐานแสดงอย่างเห็นได้ชัด เช่น การสัมภาษณ์ผู้เรียน การให้ผู้เรียนเขียนแสดงผลการเรียนรู้ และนำมาเทียบกับผลที่ผู้สอนได้เก็บข้อมูลไว้ นั่นคือ การทวนสอบจึงเป็นการเก็บข้อมูล เพื่อนำมาเป็นหลักฐานยืนยันว่า มาตรฐานผลการเรียนรู้เกิดได้จริง

1.2 การทวนสอบในการประเมินผล ได้แก่ การตรวจสอบการทำข้อสอบของผู้เรียน การวิเคราะห์ข้อสอบว่าสามารถวัดมาตรฐานผลการเรียนรู้ได้ตรงตามที่ระบุหรือไม่ เกณฑ์การให้คะแนน การทวนสอบผลสัมฤทธิ์หรือคะแนนสอบ เพื่อให้มั่นใจว่าคะแนนและเกรดที่ผู้เรียนแต่ละคนได้รับเป็นสิ่งที่เหมาะสม

2. การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ผลการเรียนรู้ระดับหลักสูตร

เป็นการทวนสอบในภาพรวมของการใช้หลักสูตร ซึ่งควรทำตลอดการใช้หลักสูตรเป็นระยะๆ เพื่อตรวจสอบการบริหารและดำเนินการของหลักสูตร ว่าได้ดำเนินการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและมาตรฐานผลการเรียนรู้ของหลักสูตรที่วางไว้หรือไม่ และรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการรายงานผลการใช้หลักสูตรเมื่อเสร็จสิ้นการใช้หลักสูตร สามารถทำได้โดย การประชุม คณะกรรมการบริหารหลักสูตรเป็นระยะๆ เพื่อรวบรวมข้อมูล ทบทวน ตรวจสอบผลการดำเนินการของหลักสูตร ควรเป็นการรวบรวมทุกปีการศึกษา และเมื่อครบเวลาการใช้หลักสูตร คณะกรรมการบริหารหลักสูตรควรมีการทวนสอบหลักสูตร โดยการประเมินและรวบรวมผลจากผู้มีส่วนร่วมในการใช้หลักสูตร ได้แก่ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ผู้สอน ผู้เรียน บัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิต และผู้ทรงคุณวุฒิ โดยอาศัยเครื่องมือในการเก็บข้อมูล เช่น แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การจัดประชุมการประเมินผล หลักสูตร เป็นต้น

ตัวอย่างวิธีการในการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ผลการเรียนรู้ระดับหลักสูตร

ทวนสอบโดย	ผู้เกี่ยวข้อง	วิธีการ
1. การได้งานทำ	บัณฑิต	แบบสำรวจ
2. ความพึงพอใจต่อบัณฑิต	ผู้ใช้บัณฑิต	แบบสำรวจ/แบบสัมภาษณ์
3. ความพร้อมในการศึกษาต่อ	สถาบันการศึกษาต่อ	แบบสำรวจ/แบบสัมภาษณ์

การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานการเรียนรู้:กรณีข้อสอบและประเมินผลการเรียน

(เกรต)1. ระบบการทวนสอบ : กรณีข้อสอบ และ ประเมินผลการเรียน (เกรต)

หลักการ: เพื่อให้อาจารย์ผู้สอนมีข้อสอบ/เครื่องมือวัดลักษณะอื่น ๆ สำหรับวัดผลการเรียนรู้ของนักศึกษา สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ตามที่ระบุใน มคอ.3 /มคอ.4 และเป็นเครื่องมือวัดที่ดีมีคุณภาพ สามารถ ตัดสินผลการเรียนหรือให้ค่าระดับชั้น ถูกต้องตามหลักวิชาการวัดและประเมินผลการเรียนและรอบคอบ เพื่อ ควบคุมไม่ให้เกิดการแก้ไขค่าระดับชั้น

2. กลไกในการดำเนินการกิจกรรม

2.1 อาจารย์ผู้สอนทุกรายวิชาจัดทำ มคอ. 3/ มคอ.4 ส่งคณะฯ ให้มีรายละเอียดชี้ให้เห็นการวัดและ ประเมินผลที่ครอบคลุมจุดมุ่งหมายรายวิชา ผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ตามแผนการ กระจายความรับผิดชอบหลักในหลักสูตร(มคอ.2) และ มีรายละเอียดหมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุง การดำเนินการของรายวิชา เกี่ยวกับการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์รายวิชาของนักศึกษา และ การ ดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิภาพของรายวิชา มีการดำเนินการอย่างไร

2.2 เมื่ออาจารย์ผู้สอนดำเนินการกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอนที่ระบุใน มคอ.3/ มคอ.4 ให้ดำเนินการวัดผลที่หลากหลาย เช่น การตรวจชิ้นงาน การสอบย่อย การสอบกลางภาค การสอบปลายภาค เป็นต้น

2.3 กรณีมีการสอบกลางภาคเรียน / ปลายภาคเรียน ขอให้อาจารย์ประจำหลักสูตรทุกท่านส่งข้อสอบ ให้กรรมการบริหารหลักสูตร เพื่อให้ที่ประชุม (คณาจารย์ในหลักสูตร-คณะกรรมการผู้รับผิดชอบหลักสูตร- คณะกรรมการกลั่นกรองผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน(ถ้ามี)) พิจารณาก่อนสอบ 7 วัน ซึ่งประเด็นการพิจารณา คือ ความสอดคล้องของข้อสอบ/เครื่องมือวัดลักษณะอื่น กับมาตรฐานการเรียนรู้ตามที่ระบุในมคอ.3/ มคอ.4 จากนั้นหัวหน้าสาขา แจ้งผลการพิจารณาให้อาจารย์ผู้สอนทราบและดำเนินการปรับปรุงข้อสอบตาม ข้อเสนอแนะจากที่ประชุม ก่อนนำข้อสอบไปดำเนินการสอบต่อไป

2.4 เมื่ออาจารย์ผู้สอนดำเนินการสอบแล้ว ให้ทำการตรวจให้คะแนนผลการสอบ ตรวจคะแนนชิ้นงาน และอื่น ๆ โดยคำนึงถึงหรือพึงระวังให้เกิดความถูกต้อง รอบคอบ ครอบคลุม ยุติธรรม ก่อนจะรวมคะแนน จากทุกส่วนที่กำหนดไว้ในแผนการประเมินผลการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ

อนึ่ง กรณีการสอบกลางภาค ขอให้อาจารย์ผู้สอน แจ้งผลการสอบให้นักศึกษาทราบ เพื่อเปิดโอกาส ให้นักศึกษาทักท้วงผลการสอบ ถ้าพบข้อผิดพลาดให้อาจารย์ผู้สอนดำเนินการแก้ไขข้อผิดพลาด

2.5 อาจารย์ผู้สอนรวมคะแนนทุกส่วนที่กำหนดไว้ในแผนการประเมินผลการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ให้ สอดคล้องกับสัดส่วนที่กำหนดใน มคอ.3/ มคอ.4 ด้วยความถูกต้อง รอบคอบ ครอบคลุม ยุติธรรม เพื่อไม่ให้ เกิดกรณีการแก้ไขผลการเรียน (เกรต)ภายหลัง และทำการให้ระดับชั้นประเมินผลการเรียน (เกรต)ด้วยระบบ อิงเกณฑ์ หรืออิงกลุ่มตามความเหมาะสมของรายวิชา/กลุ่มนักศึกษา โดยป้อนคะแนนในระบบการให้ระดับชั้น ของวิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปาง

2.6 อาจารย์ผู้สอนประเมินผลการเรียน (เกรด)และนำเข้าไปประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตรตาม ระยะเวลาที่กำหนด เพื่อพิจารณาความถูกต้อง เหมาะสมของการประเมินผลการเรียน(เกรด)ก่อนส่งสำนัก วิชาการฯ 1 วัน

กรณีมีข้อสังเกต สิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไข คณะกรรมการบริหารหลักสูตรแจ้งให้อาจารย์ผู้สอนรับทราบ และ ดำเนินการพิจารณาแก้ไข ปรับปรุง แล้วรายงานผลการแก้ไข ปรับปรุงต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

2.7 คณะฯรวบรวมส่งผลการเรียน (เกรด)ให้สำนักวิชาการฯ เพื่อนำเสนอเข้าสู่ที่ประชุมคณะกรรมการ วิชาการฯ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ กรณีมีข้อสังเกต จากที่ประชุมให้แจ้งผู้สอนพิจารณาปรับปรุงตาม ข้อสังเกต ก่อนส่งงานทะเบียน

กรณีมีข้อทักท้วงจากคณะกรรมการวิชาการ ให้อาจารย์ผู้สอนพิจารณาประเมินผลการเรียน (เกรด) ใหม่ให้เกิดความถูกต้อง รอบคอบ ยุติธรรม โดยนำผลการประเมินใหม่เข้าไปประชุมคณะกรรมการบริหาร หลักสูตรอีกครั้ง ก่อนส่งให้ฝ่ายวิชาการดำเนินการต่อไป

2.8 อาจารย์ผู้สอนนำข้อสังเกต ข้อผิดพลาดต่าง ๆ ไปดำเนินการทบทวน และนำพัฒนารายวิชาใน ภาควิชาการศึกษาต่อไป

ระบบและกลไกการทวนสอบ

